

Handlingsplan for et trygt og inkluderende skolemiljø

Handlingsplan for skolemiljøet ved Sørumsand vgs.

Sørumsand vgs. har de to siste skoleårene vektlagt et inkluderende skole- og læringsmiljø. Vi har i den forbindelse hatt et tydelig pedagogisk blikk på saksområdet og utviklet grunnlagsmaterieell for at et inkluderende skole- og læringsmiljø skal være en vesentlig del av skolens identitet og at vi skal ha tydelige styringsdokumenter som kan brukes av elever og medarbeidere i daglig praksis.

Formål:

Skolen skal jobbe strukturert og systematisk for å skape et trygt og inkluderende læringsmiljø. Arbeidet bygger på skolens grunnlagsdokument «Vår skole» (vedlegg 1), som beskriver skolens verdier, kultur og normer. I praksis arbeider vi for å sikre et trygt og godt skolemiljø ved å:

- Tydeliggjøre klasse- og skoleregler som fremmer respekt og toleranse. Samlet medarbeidergruppe har i samarbeid med elevråd og elevrådsstyre utarbeidet skolens beskrivelse av hva som kjennetegner et inkluderende skole- og læringsmiljø (vedlegg 2), som beskriver både elevs og medarbeiders ansvar.
- Tilby støtte og veiledning til elever som trenger det. Her har skolen en tydelig struktur fra skolestart gjennom VIP-makkerskap, elevsamtaler gjennom året, tilrettelegging for et aktivt elevråd styre og elevrådsarbeid. Skolen har en elevtjeneste som inkluderer sosialpedagogisk rådgiver og miljøarbeider, samt samarbeid med helsesykepleier, PPT/OT, politiet, OUT og NAV.
- Skolen har miljøarbeider som er aktivt til stede for elevene og observerer i miljøet, for å raskt fange opp det som foregår, trygge elevene, bli kjent og bygge gode relasjoner med elevene. Fokuset er rette mot å være lett tilgjengelig og bygge gode relasjonsbånd ved å være en god lytter, nysgjerrig, løsningsorientert, utforskende og opptatt av elevenes beste med blikk på den enkelte, grupperinger og helheten i miljøet på skolen. Det legges til rette for noen faste aktiviteter hver dag, og noen forskjellige aktiviteter ukentlig for å tilby variasjon og noe å engasjere seg i og finne på sammen med andre medelever gjennom skoledagen. En vesentlig del av skolens arbeid med å skape et inkluderende skole- og læringsmiljø er forebyggende og miljøskapende aktiviteter som f.eks. felles Kahoot i kantina, uteaktiviteter, sjakkturnering m.m. Dette er gode arenaer for samspill og for å bli kjent med hverandre på tvers i skolen.

Lovgrunnlag og ansvarsfordeling:

Det juridiske grunnlaget for skolens arbeid med skolemiljø er definert i Opplæringslovens kapittel 9A og Overordnet del av læreplanen.

Ansvar for det forebyggende arbeidet er konkretisert som følger:

HVA/ AKTIVITETER	ANSVAR	NÅR
Informasjon om oppdaterte rutiner ved mistanke om at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø ligger på teams og på skolens hjemmeside.	Web-ansvarlig	Før skolestart
Opplæring av nytilsatte: Gjennomgang av innholdet i Oppl. 9A, samt gjennomgang av rutiner i dette skrevet.	Rektor / avdelingsleder	Ved tiltredelse

Årlig gjennomgang med alle ansatte av intensjonene bak 9A, samt rutiner i dette på felles planleggingsdag.	Rektor	Planleggingsdager ved skoleoppstart eller på tidlige skolemøter
Informasjon om innholdet i Oppl. 9A, samt gjennomgang av rutiner til foresatte.	Rektor	Foreldremøter ved skoleoppstarten
Skolen har utarbeidet et glansbilde for hva som skal kjennetegne et inkluderende læringsmiljø i klasserom, verksted og fellesarealet på skolen som beskriver hva lærere / medarbeidere og elever skal gjøre for å bidra til et inkluderende skolemiljø (se vedlegg 2)	Rektor /Avdelingslederne Kontaktlærere	Planleggingsdager for ansatte Skoleoppstarten for elevene Foreldremøter
Det forebyggende arbeidet med skolemiljøet skal jevnlig være tema på ledermøter og avdelingsmøter for å bidra til deling av erfaringer og sikre god praksis.	Rektor i samarbeid med avdelingslederne	Handlingsplanen tas opp på ledermøte ved skolestart, og i avdelingene ved skolestart og oppstart av 2. termin.
Det skal lages en plan for de ni første skoleukene, hvor det skal være fokus på å bygge gode relasjoner mellom lærerne og elevene i klassen, og gode arbeidsvaner/forhold. Samtidig støtte opp "vi-følelse" i klassen, lage kjøreregler – ordensregler. Strukturert, ryddig faglig arbeid og aktivitet, med fokus på relasjonsbygging med utgangspunkt i VIP – makkerskap programmet.	Kontaktlærer og andre involverte lærere har ansvar for opplegget og at det blir gjennomført. Avdelingsleder skal være kjent med opplegget.	Skolestart
Oppstartssamtale / utviklingssamtale for alle elevene	Kontaktlærer gjennomfører samtalene.	I løpet av de tre første skoleukene.
Ta opp temaer om nettvett og holdninger i forhold til sosiale medier.	Kontaktlærer setter av tid – gjennomføres av kontaktlærer, bibliotekar eller andre.	Innen høstferien
Klassens time brukes til å ta opp temaet: Hvordan har vi det i klassen – klassemiljøet/læringsmiljø.	Kontaktlærer i samarbeid med tillitseleven.	Jevnlig
Klassemiljø/læringsmiljø er tema i klasselærermøter	Kontaktlærer	I henhold til skolens vurderingsrutiner og videre etter behov. Kontaktlærer har jevnlig dialog med faglærerne om status klassemiljø, og søker støtte hos avdelingsleder ved

		bekymring rundt klassemiljøet.
Analyse av elevundersøkelsen i alle klasser	Kontaktlærer	Når ferdig fra udir
Analyse av elevundersøkelsen i elevrådsstyre og elevråd	Sos.ped rådgiver	Når ferdig fra udir
Utviklingssamtale(r) hvor bl.a. trivsel er tema	Kontaktlærer	Tre ganger i året
Avdelingsleder følger opp læringsmiljøet i klassen og har samtaler med kontaktlærerne	Avdelingsleder	Etter klasselæremøter høst og vår.
Skolen informerer elevrådet om deres rett til innsyn i saker som gjelder det systematiske arbeidet for et trygt og godt skolemiljø. Skolen informerer også om at de har rett til å uttale seg i alle saker som er viktige for skolemiljøet. Rektor inviterer elevene til å ta del i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet for et trygt og godt skolemiljø.	Rektor/elevrådsveileder	Fortløpende, ca. seks ganger per år.
Møte med rektor/skolemiljøutvalget og elevene hvor skolemiljøet er hovedtemaet. Rektor inviterer elevene til å ta del i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet for et trygt og godt skolemiljø.	Rektor	Ved skoleårets begynnelse og når det er aktuelt underveis
Skolen har miljøarbeidere som er aktivt til stede for elevene og observerer i miljøet, for å raskt fange opp det som foregår, trygge elevene, bli kjent og bygge gode relasjoner med elevene. Fokuset er rette mot å være lett tilgjengelig og bygge gode relasjonsbånd ved å være en god lytter, nysgjerrig, løsningsorientert, utforskende og opptatt av elevenes beste med blick på den enkelte, grupperinger og helheten i miljøet på skolen. Det legges til rette for noen faste aktiviteter hver dag, og noen forskjellige aktiviteter ukentlig for å tilby variasjon og noe å engasjere seg i og finne på sammen med andre medelever gjennom skoledagen. Dette er gode arenaer for samspill og for å bli kjent med hverandre på tvers i skolen.	Miljøarbeider	Ukentlig
Markering av merkedager, felles arrangement	Elevrådsstyret	Fortløpende
Skolen evaluerer det forebyggende arbeidet med skolemiljøet basert på blant annet synspunkter fra elevene.	Sosialpedagogisk rådgiver	Ved skoleårets slutt

Ansvarsfordeling ved mistanke om at elev ikke har et trygt og godt skolemiljø

For å sikre at skolen oppfyller de juridiske forpliktelsene følger skolen [fylkeskommunens rutiner eHåndbok - Rutine ved mistanke om at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø \(viken.no\)](#) ved mistanke om at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø, og har definert en klar [ansvarsfordeling i dette arbeidet](#) (vedlegg 3).

Skolens samarbeidsparter i det forbyggende arbeidet

Helsesykepleier – kontor ved skolen

PPT/OT – kontor ved skolen, avtales gjennom avdelingsledere

OUT – utetjenesten i Lillestrøm kommune. Kontaktes gjennom sosialpedagogisk rådgiver eller avdelingsledere.

Politiet, forebyggende enhet. To faste møter i året, dialog utover dette ved behov.

Støttmateriell

Se skolens hjemmeside – ansattportal – utdanning og skole – læring og trivsel – elevenes skolemiljø

- Rutine ved mistanke om at elever ikke har et trygt og godt på skolemiljø [eHåndbok - Rutine ved mistanke om at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø \(viken.no\)](#)
- Rutiner for dokumentasjon og arkivering av skolemiljø saker [eHåndbok - Rutine - Dokumentasjon og arkivering i skolemiljø saker \(viken.no\)](#)
- Rutine for bortvisning [eHåndbok - Rutine for bortvisning \(viken.no\)](#)
- Samarbeidsrutine ved klage på bortvisning [eHåndbok - Samarbeidsrutine for klage på bortvisning \(viken.no\)](#)
- Ordensreglement for elever ved videregående skoler i Viken [Ordensreglement for elever ved videregående skoler i Viken - Viken fylkeskommune](#)

Vår skole – verdier, normer og kultur

Vi får det til! Sørumsand videregående skole skal være en inkluderende skole der vi verdsetter en imøtekommende kultur og en velholdt skole. Vi er en fellesskapsorientert skole som oppnår gode resultater fordi vi bygger vår praksis på:

Et humanistisk menneskesyn, der vi;

- verdsetter at alle mennesker er unike og at ulikhetene bidrar til et mangfoldig fellesskap
- er opptatt av å vise hverandre respekt uavhengig av hvilke roller vi har
- er opptatt av frihet, valg og anerkjennelse som drivkrefter i menneskers liv
- er opptatt av at skolen skal være en viktig arena for ungdommens identitetsdannelse

En demokratisk og solidarisk forståelse, der vi;

- verdsetter det norske velferdssamfunnet og demokratiet
- er opptatt av et aktivt elevdemokrati
- er opptatt av etisk bevissthet og kritisk tenkning
- er opptatt av at alle inkluderes, er trygge, føler tilhørighet og trivsel

Et handlingsbasert kunnskaps- og læringssyn, der vi;

- er opptatt av at elevene lærer best gjennom aktivitet, samarbeid og refleksjon
- er opptatt av tydelige normer for god oppførsel og at sosial og faglig kompetanse må ses i sammenheng
- er opptatt av å utvikle en didaktikk som fremmer sosial læring og dybdelæring
- er opptatt av å ha høye forventninger til elevene

En relevant utdanning for morgendagens samfunn, der vi;

- er opptatt av å forberede elevene til et yrkesliv eller videre studier
- er opptatt av tett samarbeid med bedrifter, bransjer og institusjoner i regionen
- verdsetter etablert viten samtidig som vi er opptatt av å utvikle utforskertrang og kreativitet
- er opptatt av at alle må bidra med gode, bærekraftige løsninger for vår felles framtid

En utviklingsorientert organisasjon, der vi;

- er opptatt av medbestemmelse og god informasjon
- er opptatt av åpenhet rundt beslutninger
- er opptatt av å utnytte hverandres kompetanse og ressurser
- er opptatt av at alle samarbeider og bidrar til skolens kontinuerlige forbedringsarbeid
- er opptatt av å ha høye forventninger til hverandre

Inkluderende læringsmiljø

i klasserom og verksted

Elevene:

Tolererer og respekterer hverandre uansett bakgrunn, kultur og religion

- viser at de tør å prøve og feile
- har lav terskel for å spørre medelever og medarbeidere om hjelp
- lytter til det andre har å si
- sier fra på en saklig måte når de er uenige

Deltar i å utarbeide felles kjøreregler/ klasseregler som de følger

Holder klasserom og verksted ryddig og rent

Tar vare på hverandre

- sier fra til medarbeider dersom noen mobbes
- viser vilje til å inkludere andre i klassen i felleskap i friminuttene
- bryr seg når noen er borte

Viser vilje til å samarbeide med hverandre

Hilser på medelever og medarbeidere

Skolens ansatte:

Behandler alle elevene med respekt

- blir raskt kjent med elevene og lærer alle navnene
- har tydelige forventninger til at hver elev kan ha et læringsutbytte
- viser romslighet, er tålmodige og hjelper elever som ikke forstår

Foretar felles forventningsavklaring til klasse miljøet

- tar raskt tak i utfordringer med klasse miljøet
- inkludere elevene i planlegging, gjennomføring og evaluering av både det faglige og sosiale læringsarbeidet

Organiserer læringsarbeidet på en tydelig og inkluderende måte

- jobber aktivt med toleranse for ulikhet og inkludering av alle (motvirke mobbing)
- har et ekstra øye på de som er alene i timen

Er gode rollemodeller, hilser, smiler og sier hyggelige ting

Inkluderende skolemiljø i fellesarealene

Elevene:

Tolererer og respekterer hverandre uansett bakgrunn, kultur og religion

Inkluderer hverandre i sosiale fellesskap

Sier ifra når noe ikke er greit

Følger vanlig normer for oppførsel

- er imøtekommende, høflig og bruker et vennlig språk
- lytter og viser respekt når andre snakker
- rydder etter seg og holder det pent i fellesområdene

Skolens ansatte:

Er imøtekommende, smiler og hilser

Viser en innstilling om at «alle elever er våre»

Tar, på en respektfull måte, tak i oppførsel som bryter med forventede normer

Viser et tydelig eierskap til, og ivaretar, fellesarealet og uteområdet

Viser fram resultater av læringsarbeidet

Er samkjørte på hva som er forventede normer i fellesarealet

Er ofte til stede i fellesarealer

Elevenes skolemiljø

Rutine ved mistanke om at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø, med rektors ansvarsfordeling – Sørumsand vgs.

Rutinen ligger på Ansattportalen:

[eHåndbok - Rutine ved mistanke om at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø \(viken.no\)](#)

Ved behov for hjelp til registrering i Elements; Ta kontakt med Adm. støtte på skolen.

- 1.1 Den ansatte i samarbeid med sin nærmeste leder
- 1.2 Avdelingsleder
- 1.3 Avdelingsleder
- 1.4 Avdelingsleder
- 1.5 Avdelingsleder; rapporter til rektor
- 2.1 Ansatt som har mistanke eller kjennskap til krenking
- 2.2 Rektor
- 2.3 Avdelingsleder
- 2.4 Avdelingsleder; rapporter til rektor
- 3.1 Den ansatte, evt. med hjelp av en leder
- 3.2 Skoleeier